

ВИСКОВАТОВА

**Тетяна
Павлівна**

9 травня 1943 р.

академік Української академії наук,
доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри диференціальної і спеціальної
психології,

Контактна інформація:

Тел.: 048-723-42-29

E-mail: viskovatova@onu.edu.ua

Державні нагороди та почесні звання:

- Ювілейна медаль «За добросовісний труд в ознаменування 100-ліття со дня народження В. І. Леніна» (1970)
- Медаль «Ветеран праці» (1988)
- Нагрудна ознака «Відмінник освіти України» (1998)
- відзнака МВС України «За сприяння протидії правопорушенням у дитячому середовищі» (2009)
- дійсний член Європейської академії природознавства (Единбург, Шотландія)
- дійсний член Міжнародної академії природознавства (Глі-Ізенбург, Німеччина)
- Вчений року – 2015 (в області спеціальної психології та реабілітології) за версією Оксфордського академічного союзу, Оксфорд, Великобританія.

Основний напрямок наукової діяльності:

- Особистість на перетині сучасних напрямків психологічної науки, дослідження з порушень в психофізичному розвитку, реабілітації дітей з психофізичними порушеннями та їх оточення, розробка психодіагностичних та психокорекційних засобів. Проблема професіогенеза особистості.

Кандидатська дисертація:

«Нарушення психического развития у детей с болезнью Кашина-Бека»

Місце захисту:

Москва

Рік захисту:

1984 р.

Докторська дисертація:

«Проблема генезиса, диагностики и психолого-педагогической коррекции задержки психического развития у детей (на примере неблагоприятного влияния природных и антропогенных факторов)»

Місце захисту:

Київ

Рік захисту:

1997 р.

Дисертації, які були захищені під керівництвом ученого:

- Лазоренко Т. Н. Психологическая адаптация к процессу обучения детей 6-8 лет с задержкой психического развития (по спец. 19.00.08 : специальная психология), 2002.
- Горяча Т. С. Особливості психічного здоров'я в осіб із «соматогенною фрустрацією» (на прикладі хворих на остеохондроз) (за спец. 19.00.04 : медична психологія), 2006.
- Шевченко Р. П. Емоційно-особистісні особливості осіб з ішемічною хворобою серця (за спец. 19.00.04 : медична психологія), 2008.

Учбова діяльність(списки дисциплін, лекційні курси):

- Спеціальна психологія
- Юридична психологія
- Проблема особистості в криміналістичній психології
- Шляхи диференціації відхилень у психологічному розвитку особистості

Наукові праці з 2000 р.:***Монографії та навчально-методичні посібники:*****2003**

Психологические особенности подростков с отклонениями в психическом развитии : учеб.-метод. пособ. по юр. психологии / Т. П. Висковатова. – Одесса, 2003. – 60 с .

Розвиток воображення в урочное и внеурочное время у детей с задержкой психического развития / Т. П. Висковатова. – Одесса, 2003. – 55 с.

2005

Тактика и психологические особенности предупреждения правонарушений подростков с развязностью поездов : науч. –практ. пособ. / Т. П. Висковатова. – Одесса, 2005. – 38 с.

2008

Коррекция двигательной активности и познавательных процессов у детей 5-8 лет со спастической диплегией с использованием подвижных игр : метод. рек. / Т. П. Висковатова. – Одесса, 2008. – 43 с.

Определение характерологических особенностей подследственного по почерку : метод. пособ. по курсу «Юридическая психология» / Т. П. Висковатова. – Одесса, 2008. – 48 с.

2011

Самосвидомость и профессионально значимые качества студентов-психологов: теоретико-концептуальный анализ и прикладные исследования / Т. П. Висковатова. – Макеевка : МЭГИ ; Донецк : Норд-Пресс, 2011 – 244 с.

2012

Взаимоотношения с родителями, как детерминанты возникновения невротических расстройств у подростков с дисфункциональных семей : учеб.-метод. пособ. / Т. П. Висковатова. – Макеевка ; Одесса, 2012. – 90 с.

2013

Коммуникация в бизнесе: психологическая теория и практика : учеб.-метод. пособ. / Т. П. Чернявская, Т. П. Висковатова. – Одесса : Одесский нац. ун-т, 2013. – 257 с.

2016

Экспериментальное психологическое исследование: концептуальные и прикладные основы : учеб. пособие-лекторий / В. М. Кожевников, И. И. Кожевникова, Т. П. Висковатова, В. Е. Лунев. – Киев, 2016. – 376 с.

Статті та тези доповідей:

2004

Wplyw czynnikow ekologicznych na rozzwoj pssychny dziece I mlodziezy w wieku dorastania / Т. Р. Viskovatova // Osobowosc samorealizacja odpowitdzialnosc bezpieczenstwo autonomia : teoria, empiria I praktyka w rehabilitacji osob z niepełnosprawnością umysłową od dzieciństwa do późnej dorosłości. – Warszawa : Akademska Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 2004. – P. 53–57.

2005

Praca psychoterapeutyczna I cwczenia usprawniajace w rozwoju aktywnosci umysłowej dzieci z autyzmem / Т. Р. Viskovatova // Edukacja I wspomaganie rozwoju osoby z autyzmem : jddziecinstwadodorosłości. – Warszawa : Akademska Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 2005. – P. 39–47.

2006

Особливості розвитку гри аутичної дитини / Т. П. Вісковатова // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Психологія. – 2006. – Т. 11, вип.11. – С. 18–29.

Психологічні проблеми формування дисциплінованості в ході адаптації військовослужбовців до умов армійської служби / Т. П. Вісковатова, Є. Г. Запорожцев // Південноукр. правн. часоп. – 2006. – №1. – С. 243–246.

2007

Понятие системы психокоррекционной влияния для лиц с «соматогенного фрустрацией» / Т. П. Висковатова // Актуальные вопросы медицинской психологии и психотерапии : материалы науч.-практ. конф. Платоновские чтения № 10, посвящ. 45-летию каф. психотерапии Харьков. мед. акад. последипломного образования. – Харьков ; Ялта, 2007. – С. 16.

Психологический аспект возникновения наркомании и алкоголизма / Т. П. Висковатова // Актуальные вопросы медицинской психологии и психотерапии : материалы науч.-практ. конф. Платоновские чтения № 10, посвящ. 45-летию каф. психотерапии Харьков. мед. акад. последипломного образования. – Харьков ; Ялта, 2007. – С. 15.

Реабилитационно-коррекционный комплекс в клинике сердечно-сосудистых расстройств / Т. П. Висковатова // Актуальные вопросы медицинской психологии и психотерапии : материалы науч.-практ. конф. Платоновские чтения № 10, посвящ. 45-летию каф. психотерапии Харьков. мед. акад. последипломного образования. – Харьков ; Ялта, 2007. – С. 17.

2008

Психологические детерминанты преступного поведения / Т. П. Висковатова // Психологические проблемы адаптации к изменениям условий жизнедеятельности. – Днепропетровск, 2008. – С. 11–12.

Психологические детерминанты преступного поведения / Т. П. Висковатова // Актуальные проблемы психологии. – Киев, 2008. – Т. 15. – С. 158–166.

Systemovy pristup k realizácii psychologické a pedagogickej korekcie pri odchylkach v psychickom vyvine) / Т. Р. Viskovatova // Timova spolupraca v komplexnej starostlivosti o diena s postihnutim raneho veku. – Bratislava, 2008. – Р. 116–125.

2009

Деятельность психолога в условиях риска / Т. П. Висковатова // Психологические технологии в экстремальных видах деятельности : материалы Междунар. науч.-практ. конф. – 2009. – С. 891–892.

Криминалистическая значимость психологических детерминант преступного поведения / Т. П. Висковатова // Воронежские криминалистические чтения. – Воронеж, 2009. – Вып.11. – С. 90–100.

Особенности субъектно-объектных отношений в социальном взаимодействии при аномальном развитии / Т. П. Висковатова, А. Л. Душка // Наука і освіта. – 2009. – №1/2. – С. 37–41.

2011

Дияльність с самовоспитания и ее психолого - педагогические аспекты / Т. П. Висковатова // Самосознание и профессионально значимые качества студентов-психологов: теоретико-концептуальный анализ и прикладные исследования. – Макеевка : МЭГИ ; Донецк : Норд-Пресс , 2011. – С. 76–83.

Психологические особенности организации оперативно - розыскного мероприятий органов государственной охраны / Т. П. Висковатова // Актуальные проблемы юридической и экспериментальной психологии : материалы Междун. науч.-практ. конф. – Макеевка : МЭГИ, 2011. – С. 222-225.

2012

К проблеме взаимосвязи негативного влияния природных , антропогенных факторов и психической энергии индивида / Т. П. Висковатова // Психологические особенности личности в условиях трансформации общества : зб. ст. по материалам Междунар. науч.-практ. конф. – Макеевка, 2012. – С. 24–27.

2014

The features of professional thinking in the context of psychological safety of future law enforcement officers / Т. P. Viskovatova, V. Ye. Lunov // Fundamental and Applied Researches In Practice of Leading Scientific Schools. – 2014. – №3. – С. 81–91.

2015

К вопросу о реадaptации детей с особыми потребностями / Т. П. Висковатова // Наукова спадщина І. О. Синиці в контексті сучасної педагогічної психології : круглий стіл з нагоди 70-ї річниці від заснування Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. – Київ, 2015.

2016

Модельовання завчасної стійкості особистості / Т. П. Висковатова, В. Є. Луньов, Ю. В. Норчук // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. – Hamilton, 2016. – Issue 4 (15). – P. 103–110.

Феноменология дефицитарного развития / Т. П. Висковатова // Наукова спадщина І. О. Синиці в контексті сучасної педагогічної психології : круглий стіл з нагоди 70-ї річниці від заснування Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. – Київ, 2016.

Участь у національних, міжнародних організаціях, асоціаціях:

Стажування і програми

- Научно-практическая конференция Платоновские чтения № 10 «Актуальные вопросы медицинской психологии и психотерапии», посвященной 45- летию кафедры психотерапии Харьковской медицинской академии последипломного образования. Харьков-Ялта, 2007.
- Международная научно-практическая конференция «Психологические технологии в экстремальных видах деятельности». ДЮИ ЛГУВД, 2009.
- Международная научно-практическая конференция «Актуальные проблемы юридической и экспериментальной психологии». Макеевка, 2011 .
- Международная научно-практическая конференция «Психологические особенности личности в условиях трансформации общества». Лондон, 2012
- Круглий стіл «Наукова спадщина І. О. Синиці в контексті сучасної педагогічної психології» З нагоди 70-ї річниці від заснування Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2015
- Круглий стіл «Наукова спадщина І. О. Синиці в контексті сучасної психології навчання і розвитку» Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2016